

AZƏRBAYCAN VETERANI

Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının orqanı

02 (120) 02 fevral 2019-cu il

İctimai-siyasi qəzet

Prezident İlham Əliyev şəhid ailələri ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva yanvarın 28-də Prezident Sarayında şəhid ailələri ilə görüşüblər.

Şəhid ailələrinin nümayəndələrinə dərin hörmətini ifadə edən Prezident İlham Əliyev şəhidlərimizə Allahdan rəhmət dilədi, onların torpaq, Vətən uğrunda həlak olaraq şəhidlik zirvəsinə yüksəldiyini dedi. 1990-cı illərin əvvəllərində Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində minlərlə şəhid verdiyimizi, 1 milyondan çox insanın məcburi köçkünə çevrildiyini deyən dövlətimizin başçısı o dövrdə müşahidə olunan hakimiyyətsizlik nəticəsində torpaqlarımızın bir hissəsinin işğal olduğunu bildirdi.

Bu gün Azərbaycanın güclü hərbi potensialı, dünyadakı nüfuzu, artan imkanları sayəsində danışıqlar prosesində mövqelərimizin kifayət qədər gücləndiyini deyən Prezident İlham Əliyev vurğuladı ki, bizim üçün ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpası ən vacib məsələdir və münaqişə ilə bağlı qəbul olunan çoxsaylı qətnamələr ölkəmizin ərazi bütövlüyünə beynəlxalq dəstəyi təmin edib. "Azərbaycan xalqı və dövləti heç vaxt bu işgalla barışmayacaq",- deyən dövlətimizin başçısı son illərdə ordu quruculuğu istiqamətində böyük işlərin görüldüyünü bildirdi, müharibədən əziyyət çəkən insanların qayğı ilə əhatə olduğunu dedi.

Son illərdə məcburi köçkünlər üçün 100-dən çox qəsəbənin tikildiyini, bu kateqoriyadan olan insanlara yeni mənzillərin verildiyini və bu prosesin bu il də davam etdiriləcəyini deyən Prezident İlham Əliyev şəhid ailələrinin də ev və avtomobillərlə təmin edildiyini diqqətə çatdırdı. Keçən il prezident seçildikdən sonra ilk Fərmanının şəhid ailələrinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi ilə bağlı olduğunu deyən dövlətimizin başçısı bu Fərmanla 10 minə yaxın şəhid ailəsinə 11 min manat məbləğində birdəfəlik ödəmələrin verilməsinin nəzərdə tutulduğunu bildirdi, artıq bu prosesin başladığını və 3 mindən çox şəhid ailəsinin vəsaiti alındığını dedi. Dövlətimizin başçısı vaxtilə müavinəti almış ailələrlə bağlı araşdırmaların aparıldığını, onların aldığı vəsaitin bu günün məzənnəsi ilə uyğunsuzluq təşkil etdiyini nəzərə alaraq yeni

birinci xanım Mehriban Əliyevaya minnətdarlıqlarını bildirdilər.

Xalqa xidmət etməyin onun üçün böyük fərəh olduğunu deyən dövlətimizin başçısı bu gün ölkəmizin sürətlə inkişaf etdiyini, uğurlu iqtisadi siyasət nəticəsində Azərbaycanda böyük sosial layihələrin icra olunduğunu vurğula-

bə nəticəsində mümkün olduğunu vurğuladı. "Aprel döyüşləri bütün dünyaya göstərdi ki, Azərbaycan güclü dövlətdir, ölkəmizin güclü ordusu var və xalqımız heç vaxt işgalla barışmayacaq",- deyən Prezident İlham Əliyev şəhid ailələrinə Vətən üçün gözəl övladlar yetişdirdiklərinə görə təşəkkür etdi, xalqımızın şəhidlərlə fəxr etdiyini, onların bizim ürəyimizdə əbədi yaşayacağını bildirdi.

Qeyd edək ki, şəhid ailələrinə diqqət və qayğı Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasi kursun mühüm istiqamətlərindən biridir. İndiyə qədər bu kateqoriyadan olan vətəndaşlara 6654 mənzil, 6144 avtomobil, ötən il isə 626 mənzil verilib. Bu il həmin vətəndaşlara azı 800 mənzilin təqdim olunması nəzərdə tutulur. Şəhid ailələrinə və müharibə əlillərinə, Milli Qəhrəmanlara verilən Prezident təqaüdünün də məbləği ötən dövrdə mütəmadi artırılıb, bu qəbildən olan insanların uşaqlarına aylıq sosial müavinətin verilməsi təmin olunub. Bununla da şəhid ailələrinin sosial müdafiəsi ildən ilə yaxşılaşıb, dövlətimizin başçısının bu sahədə həyata keçirdiyi tədbirlər ictimaiyyət tərəfindən hər zaman böyük rəğbət və məmnunluqla qarşılanıb. 2018-ci ildə keçirilən prezident seçkilərindəki qələbəsindən sonra Prezident İlham Əliyevin imzaladığı ilk Fərman da bu qəbildəndir. Şəhid ailələrinə birdəfəlik ödəmənin verilməsini nəzərdə tutan bu Fərman onların sosial müdafiəsinin yaxşılaşdırılması istiqamətində ən mühüm addımlardan olmaqla ölkə vətəndaşlarının rifahının dirçəldilməsinə xidmət edən ən humanist addımlardan biri kimi qəbul edilməlidir.

Fərman imzaladığını və bu Fərmana əsasən 11 min manat alacaq vətəndaşların sayının artdığını bildirdi.

Sonra dövlətimizin başçısı birdəfəlik ödəməni almaq üçün istifadə olunan plastik kartları şəhid hərbi qulluqçularının vərəsələrinə təqdim etdi.

Daha sonra şəhid anası İbadət Əliyeva, şəhid atası Şirvan Nüsrətov, şəhid həyat yoldaşı Vərziyar Əliyeva və şəhid vərəsəsi Sevinc Quluzadə onlara göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə və

dı. Bildirdi ki, əsas məqsəd vətəndaşların sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasıdır. Bu istiqamətdə icra edilən proqramlardan danışan Prezident İlham Əliyev ölkəmizin hərbi potensialının da gücləndirildiyini, bu məqsədlər üçün böyük vəsaitin ayrıldığını dedi, ötən il Bakıda keçirilən iki hərbi paradın ölkəmizin qüdrətini bir daha nümayiş etdirdiyini bildirdi. Dövlətimizin başçısı Cocuq Mərcanlının bizim əyilməz iradəmizin rəmzinə çevrildiyini, onun yenidən qurulmasının hərbi qələ-

Ветераны ВОВ: Тофик Агагусейнов – единственный азербайджанец в звании генерал-полковника СССР

Тофик Ягубович Агагусейнов начал военную службу 18-летним лейтенантом и через 40 лет завершил ее в звании генерал-полковника.

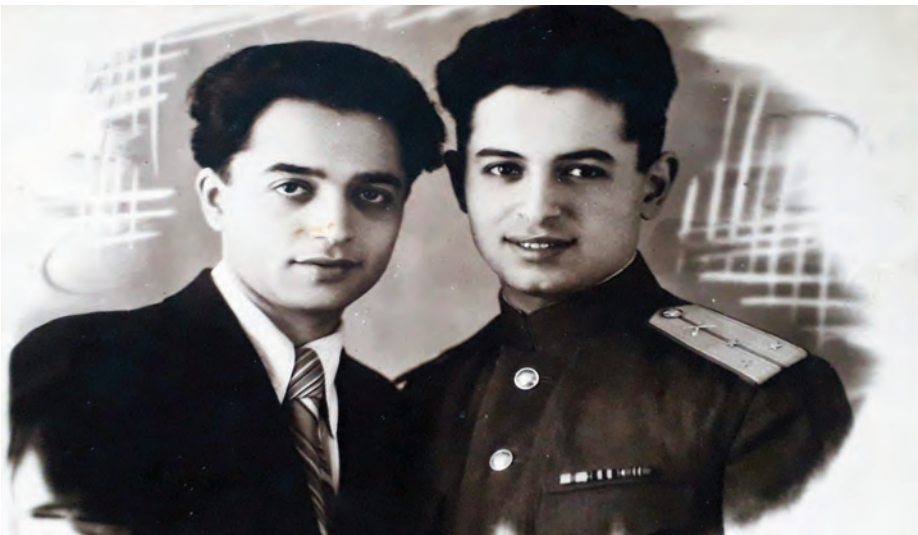
Он – единственный азербайджанец, дослужившийся до такого высокого звания в Советской армии, кавалер 23 медалей и 8 орденов. Среди них – три ордена Красной Звезды и орден «Шохрат».

За его плечами богатая военная биография: от командира ствольной зенитной батареи он дошел до представителя Главнокомандующего Объединенными вооруженными силами стран-участниц Варшавского Договора.

«Умеет обеспечить выполнение задачи. Может служить примером в бою. Пользуется авторитетом, умеет организовать успешную борьбу с танками и управлять боем. Имеет склонность командовать огневым взводом».

В 1944 году дивизион Тофика Агагусейнова вошел в состав 1-го Белорусского фронта, и в мае 1945-го ему довелось дойти с боями до самого Берлина.

«В Берлине я оказался в составе оперативной группы. Меня как лейтенанта послали выбирать новые позиции под Берлином. Дали сержанта, машину. Мы и поехали. Добрались до Берлина 2 мая. Бои только затихали», - говорит генерал

Родился Тофик Агагусейнов 1 февраля 1923 года в городе Нуха (ныне Шеки), в семье известного врача. В семье он единственный, кто построил карьеру в военной сфере.

Поступив в 1940 году в Азербайджанский индустриальный институт (ныне - Азербайджанский государственный университет нефти и промышленности), он планировал стать нефтяником. Однако начавшаяся летом 1941 года Великая Отечественная война внесла свои коррективы в судьбу молодого человека.

Осенью 1941-го в институт пришел представитель военкомата набирать желающих перевестись в Бакинское училище зенитной артиллерии. Несмотря на то, что будущих нефтяников освобождали от воинской обязанности, 18-летний Тофик Агагусейнов добровольно вступил в ряды Красной армии.

Через год в звании лейтенанта он отправился в военном эшелоне в Москву и вскоре оказался на фронте.

«Я участвовал в Висло-Одерской операции, в освобождении Варшавы и Берлинских операциях и закончил войну в Берлине. После этого я год находился в Германии. К этому времени демобилизация закончилась, и я остался в армии», - рассказывал Тофик Агагусейнов в интервью телеканалу «Мир 24».

На фронте он начал свою службу в должности командира взвода зенитно-артиллерийского дивизиона, который прикрывал портовые сооружения, места разгрузки транспортных конвоев союзников и другие объекты от налетов вражеской авиации.

Молодого азербайджанского военного в армии ценили и уважали. Об этом говорится в одной из его первых боевых характеристик, датированной маем 1943 года:

в документальном фильме, подготовленном Обществом ветеранов Азербайджана к юбилею Т.Агагусейнова.

На Рейхстаге помимо тысяч прочих была оставлена и надпись молодого азербайджанского военного.

«Подъехали к Рейхстагу, посмотрели, все исписано. А этот сержант был здоровый парень. Посадил меня к себе на плечи. Так мы добрались до верхушки какой-то колонны. И я там написал «Я из Баку, Агагусейнов», - вспоминает генерал.

Отмечая роль Баку и Азербайджана в достижении победы в Великой Отечественной войне, Тофик Агагусейнов говорит:

«Для всего Советского Союза основным источником нефти был Баку. Без бакинской нефти никакой победы можно было не ожидать. Также как военный человек могу сказать, что в СССР находились два округа противовоздушной обороны: один - в Москве, другой – в Баку.

Это говорило о том, насколько важное стратегическое значение имел город Баку».

Когда закончилась Великая Отечественная война, Тофику

Агагусейнову было 22 года. Окончив учебу, он решил продолжить военную службу, проработав в самых разных регионах Советского Союза. Вооруженным силам он посвятил всю свою жизнь.

После войны родной Баку он снова увидел только в 1946-м. «Конечно, скучал. Здесь были мои родители, родственники. К сожалению, уже многих нет», - вспоминает генерал.

В 1972 году, в возрасте неполных 50-ти лет, Тофик Агагусейнов получил воинское звание генерал-лейтенанта, став одним из самых молодых генерал-лейтенантов Советской армии. И уже в 1980-м ему было присвоено звание генерал-полковни-

ка. Это было высоким назначением и знаком большого доверия.

В 1987-м, отслужив более 40 лет, Тофик Агагусейнов демобилизовался. Однако распад Советского Союза и вооруженная агрессия Армении против Азербайджана в Нагорном Карабахе вернули генерала в строй. Он верил, что прекратить армянскую агрессию можно только с помощью современной армии.

В 1997 году по настоянию Президента Гейдара Алиева Тофик Агагусейнов был восстановлен на военной службе и назначен помощником Президента по военным вопросам. На этой должности он

ка. Через год по приказу министра обороны СССР он стал уже представителем Главнокомандующего

проработал до 2002 года, внося весомый вклад в создание современной Азербайджанской армии.

С Гейдаром Алиевым Тофик Агагусейнов был знаком лично.

«Я с ним знаком был, когда он был еще председателем КГБ Республики. Около 30 лет. Он прекрасно ко мне относился, и я его уважал. Он знал все – и военную систему, и гражданскую, все что хотите. Это был уникальный человек», - говорит он в юбилейном документальном фильме.

В 2018-м Тофику Агагусейнову исполнилось 95 лет. Но несмотря на свой почтенный возраст, он продолжает активно участвовать в общественной жизни, а в последние полтора года возглавляет Организацию ветеранов войны, труда и Вооруженных сил Азербайджана. По словам самого генерала, работа помогает быть в форме.

Объединенными Вооруженными силами стран-участниц Варшавского договора при командующем ПВО Чехословацкой народ-

Елена Остапенко
Материалы для статьи предоставлены Организацией ветеранов Азербайджана

Cəlil Xəlilov: Azərbaycan Ordusu xalqımızın qürurudur

Hərbi qüdrətini davamlı olaraq artıran Azərbaycan Silahlı Qüvvələri dünyanın 50 ən güclü ordusu sırasındadır. Azərbaycan Ordusu ən müasir silahlarla, hərbi texnika və müdafiə təyinatlı qurğularla tam təchiz edilib. Ordumuzun hərbi-texniki və döyüş hazırlığının yüksək səviyyədə olduğunu son dövrlərdə qazanılan hərbi uğurlar da aydın surətdə göstərir. Ölkə rəhbərliyinin bu istiqamətdə həyata keçirdiyi uğurlu siyasətin və düşünülmüş strateji xəttin nəticəsidir ki, bu gün Azərbaycan ən müasir silahları almaqla yanaşı, onların bir çoxunu özü istehsal etmək qabiliyyətindədir. Prezident İlham Əliyevin

əməliyyat nəticəsində əldə edilmiş yüksəkliklər strateji xarakter daşıyır. Bu yüksəkliklər Azərbaycan Ordusuna Ermənistanı Dağlıq Qarabağla birləşdirən yola tam nəzarət etmək imkanı yaradır. Aprel döyüşləri və Naxçıvan əməliyyatı bir daha göstərdi ki, Azərbaycan xalqı və dövləti heç vaxt işgalla barışmayacaq və öz ərazi bütövlüyünü hərbi yolla bərpa etməyə qadirdir.

Azərbaycan Ordusunun 100 illik yubileyinin dövlət səviyyəsində qeyd edilməsinin ölkəmiz üçün əlamətdar olduğunu diqqətə çatdıran ehtiyatda olan polkovnik deyib ki, bu münasibətlə təşkil edilmiş parad ordumuzun gücünü nümayiş etdirdi. Prezident İlham Əliyev nitqində bu məsələni xüsusi vurğulayaraq deyib: “Mən onların arasında əlbəttə ki, xüsusilə uzaqmənzilli “Polonez” və “LORA” raket sistemlərini qeyd etmək istərdim.

Qarşı tərəfin bu sistemlərə qarşı heç bir müdafiə imkanı yoxdur. Bu sistemlər 300 kilometr və ondan çox məsafəni qət edərək çox yüksək dəqiqliklə və böyük dağıdıcı qüvvə ilə istənilən hərbi hədəfi məhv edə bilər. Mən bir daha demək istəyirəm, düşmənin elə bir hərbi hədəfi yoxdur ki, biz onu dəqiqliklə məhv edə bilməyək”. Həmçinin parad zamanı fəxrlə nümayiş etdirdiyimiz silah və sursatın, texnikanın əksəriyyətinin Azərbaycanda istehsal edilməsini xüsusi vurğulamaq lazımdır. Azərbaycanın Müdafiə Sənayesi Nazirliyi ümumilikdə 1200 adda hərbi təyinatlı məhsul istehsal edir. Yeni pilotsuz döyüş uçuş aparatlarının əldə edilməsi və onlardan yüksək dəqiqliklə istifadə

olunması, hava və raket hücumlarına qarşı aldığımız sistemlər Azərbaycan Ordusunun hərbi qüdrətini, müdafiə potensialını və hücum gücünü daha da artırır.

C.Xəlilov qeyd edib ki, Ordunun kadr potensialının artırılması, şəxsi heyətin bilik və bacarığının, döyüş ruhunun yüksəldilməsi, hərbcilərin sosial problemlərinin həlli dövlətin qarşıya qoyduğu prioritet məsələlərdəndir. Ümummilli lider Heydər Əliyev deyirdi: “Müharibə etmək, sadəcə, müxtəlif istiqamətlərdən atəş açmaq deyil. Bu, mükəmməl təcrübə, təkmil hazırlıq və yüksək döyüş ruhu tələb edir”. Ali Baş Komandan İlham Əliyev Ulu Öndərin siyasi kursunun layiqli davamçısı kimi, bu məsələnin də öhdəsindən layiqlincə gəlib. Artıq Azərbaycan hərbcisinin qarşısında bir hədəf var, o da ərazilərimizin işğaldan azad edilməsidir.

“Ermənistan və ona havadarlıq edən qüvvələr Azərbaycan Ordusunun gücünü və qüdrətini artıq bilir. Düşmən bilir ki, bu gün Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır və işğal altındakı torpaqlarımızın bütövlükdə qaytarılacağı və ya Ermənistanın buna məcbur ediləcəyi gün yaxındadır”, - deyə ehtiyatda olan polkovnik bildirib.

Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında söylədiyi fikirlər bunun sübutudur.

Bu fikirləri Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının sədr müavini, ehtiyatda olan polkovnik Cəlil Xəlilov söyləyib.

Respublika Veteranlar Təşkilatının sədr müavini bildirib ki, Azərbaycan Ordusunun qüdrəti gündən-günə artır, qələbələr, nailiyyətlər bir-birini əvəzləyir. Ordumuzun aprel döyüşlərində qazandığı qələbə, eləcə də 2018-ci ildə həyata keçirdiyi uğurlu Naxçıvan əməliyyatı işğal atındakı torpaqlarımıza tam nəzarət etməyə imkan verir. Bu

Cəlil Xəlilov: Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev şəhid ailələrini daim diqqət mərkəzində saxlayır

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev şəhid ailələrini daim diqqət mərkəzində saxlayır. Bu günlərdə Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın Prezident Sarayında şəhid ailələri ilə keçirdiyi görüş, onlara verilən müavinətlərlə bağlı əlavə tədbirlər görülməsi Vətən uğrunda canından keçmiş şəhidlərimizin ailələrinə göstərilən xüsusi qayğının ifadəsidir.

Bu fikirləri Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının sədr müavini, ehtiyatda olan polkovnik Cəlil Xəlilov söyləyib.

Respublika Veteranlar Təşkilatının sədr müavini bildirib ki, “Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olmuş, ölmüş və hərbi əməliyyatlarla əlaqədar xəbərsiz itkin düşdüynə görə ölmüş elan edilmiş hərbi qulluqçuların ailə üzvlərinin sosial müdafiəsinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 19 aprel tarixli 1 nömrəli Fərmanına

edilən dəyişikliklər Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olanların ruhuna dərin ehtiramın göstəricisidir.

Keçən il prezident seçildikdən sonra dövlətimizin başçısının imzaladığı ilk Fərmanın şəhid ailələrinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi ilə bağlı olduğunu deyən C.Xəlilov vurğulayıb ki, bu sənədə əsasən 10 minə yaxın şəhid ailəsinə 11 min manat məbləğində birdəfəlik ödəmələrin verilməsi nəzərdə tutulub: “Prezident İlham Əliyev müharibə iştirakçılarının və əlillərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində ardıcıl addımlar atır. Bu diqqət və qayğıya görə dövlətimizin başçısına veteranlar adından dərin minnətdarlığımızı bildirir, Azərbaycanın müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi və rifahı naminə yorulmaz fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayırıq. Azərbaycan veteranları dövlətimizin başçısının daxili və xarici siyasətini birmənalı olaraq dəstəkləyir və bu siyasətin gələcəkdə də uğur qazanması üçün bütün bilik və bacarıqlarını sərf etməyə çalışırlar”.

20 Yanvar xalqımızın qəhrəmanlıq və birlik günüdür

20 Yanvar Azərbaycan xalqının milli azadlıq və demokratiya uğrunda mübarizəsini boğmaq, xalqa ağır mənəvi zərbə vurmaq məqsədilə qabaqcadan hazırlanmış təcavüzkarlıq aksiyası idi. Bu qanlı faciəni törədənlər Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpasının qarşısını bütün vasitələrlə almaq istəyirdilər. Ermənilərin əsas məqsədi isə Dağlıq Qarabağın Azərbaycandan qoparılaraq Ermənistanla birləşdirilməsi idi. Bu məkrli planın ilk qurbanları Ermənistanda yaşayan azərbaycanlılar oldular.

Bu fikirləri Şəhidlər xiyabanını ziyarət edən Azərbaycan tarixinin qəhrəmanlıq səhifələrindən sayılan 20 Yanvar hadisələri ilə bağlı AZƏRTAC-a müsahibəsində Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının sədr müavini, ehtiyatda olan polkovnik Cəlil Xəlilov deyib.

Ehtiyatda olan polkovnik qeyd edib ki, həmin ağır günlərdə - 1990-cı il yanvarın 21-də ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın Moskvadakı daimi nümayəndəliyinə gələrək xalqı ilə birlikdə olduğunu bəyan edib. Dahı rəhbər bu hərbi təcavüzə qarşı kəskin etirazını bildirib, imperiya rəhbərliyinin cinayətkar əməllərini pisləyib. Bu tarixi çıxışın mətni respublikaya, dünyaya geniş yayıldıqdan sonra xalqın qəlbində ümid çırağı yanıb. Ulu öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra dahi şəxsiyyətin təşəbbüsü ilə 20 Yanvar faciəsinə dövlət səviyyəsində siyasi-hüquqi qiymət verilib.

Cəlil Xəlilov 20 Yanvar faciəsinin Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olmuş şəhidlərin xatirəsinin yad edilməsi, xalqımızın qəhrəmanlıq, birlik günü olduğunu bildirib, şəhidlərin heç vaxt unudulmayacaqlarını, onların xatirəsinin xalqımızın qəlbində əbədi yaşayacağını vurğulayıb.

20 Yanvar şəhidlərinin xatirəsi xalqımızın qəlbində əbədi yaşayacaq

Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatında 20 Yanvar - Ümumxalq Hüzn Günü ilə bağlı anım mərasimi keçirilib.

Respublika Veteranları Təşkilatının sədr müavini Cəlil Xəlilov, təşkilatın nümayəndə-

kovnik Cəlil Xəlilov çıxış edərək Azərbaycan tarixinin faciəli olduğu qədər də qəhrəmanlıq səhifələrindən sayılan 20 Yanvar hadisələri ilə bağlı məlumat verib. Bu faciənin təməlinin hələ 1987-ci ildə ermənilərin Azərbaycana qarşı torpaq iddialarının həyata keçirilməsinə mane olan Heydər Əliyevin Siyasi Bürodan və SSRİ rəhbərliyindən uzaqlaşdırılması ilə başladığını vurğulayan C.Xəlilov deyib: "20 Yanvar Azərbaycan xalqının milli azadlıq və demokratiya uğrunda mübarizəsini boğmaq, xalqa ağır mənəvi zərbə vurmaq məqsədilə qabaqcadan hazırlanmış

Moskvadakı daimi nümayəndəliyinə gələrək xalqı ilə birlikdə olduğunu bəyan edib. Dahi

təcavüzkarlıq aksiyası idi. Bu qanlı faciəni törədənlər Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpasının qarşısını bütün vasitələrlə almaq istəyirdilər. Ermənilərin əsas məqsədi isə Dağlıq Qarabağın Azərbaycandan qoparılaraq Ermənistanla birləşdirilməsi idi. Bu məkrli planın ilk qurbanları Ermənistanda yaşayan azərbaycanlılar oldular".

Ehtiyatda olan polkovnik qeyd edib ki, həmin ağır günlərdə - 1990-cı il yanvarın 21-də ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın

rəhbər bu hərbi təcavüzə qarşı kəskin etirazını bildirib, imperiya rəhbərliyinin cinayətkar əməllərini pisləyib. Bu tarixi çıxışın mətni respublikaya, dünyaya geniş yayıldıqdan sonra xalqın qəlbində ümid çırağı yanıb. Ulu öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra dahi şəxsiyyətin təşəbbüsü ilə 20 Yanvar faciəsinə dövlət səviyyəsində siyasi-hüquqi qiymət verilib.

Sonra Respublika Veteranlar Təşkilatında davam etdirilən tədbirdə 20 Yanvar şəhidlərinin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olundu.

Təşkilatın sədr müavini, ehtiyatda olan pol-

Tədbirdə çıxış edən digər veteranlar 20 Yanvarın Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olmuş şəhidlərin xatirəsinin yad edilməsi, xalqımızın qəhrəmanlıq, birlik günü olduğunu bildirib, şəhidlərin heç vaxt unudulmayacaqlarını, onların xatirəsinin xalqımızın qəlbində əbədi yaşayacağını qeyd ediblər.

Veteran müəllimlər Şəhidlər xiyabanını ziyarət ediblər

Tarix boyu dəfələrlə istilayə, təqibə məruz qalan xalqımız 1990-cı il yanvarın 19- dan 20-nə keçən gecə dəhşətli və qanlı bir faciə yaşamalı oldu. Başda keçmiş SSRİ-nin prezidenti Mixail Qorbaçov və müdafiə naziri Dmitriyanov olmaqla imperiya tərəfindən silahlanmış ordu əliyalın xalqa divan tutdu. Nəticədə böyük qətləyən baş verdi, 134 nəfər öldürüldü, 144 nəfər gülləyarası aldı, 841 nəfər zindanlara atıldı, bəziləri gizlicə Rusiyaya aparıldı. Həmin gün xalqımızın milli birlik, qəhrəmanlıq günü kimi tarixə düşdü müstəqilliyə və azadlığa gedən yolun başlanğıcı oldu.

Yanvar ayı xalqımızın tarixində neçə-neçə oğul və qızlarımızın Şəhid olduğu zaman kimi qalacaqdır. 20 yanvar faciəsindən 29 il

keçsə də Azərbaycan xalqı tərəfindən şəhidlərin xatirəsi heç bir zaman unudulmayacaq, nəsillərdən nəsillərə ötürüləcəkdir. Sumqayıt şəhər Təhsil Şöbəsi Veteranlar Təşkilatının təşəbbüsü ilə ümumtəhsil məktəblərinin ən fəal veteranları hər il olduğu kimi bu ildə yanvarın 20-də Sumqayıtdakı Şəhidlər xiyabanına getmiş, qəhrəman Vətən oğullarının məzarları üzərinə tər qərənfillər qoymuşlar. Onların arasında TET- gimnaziyadan Sevil Ağayeva, Sevda Qədirova, Azad Gəncəliyev, 13 nömrəli tam orta məktəbdən Qarabağ müharibəsi iştirakçısı Asif Yusifov, 10 nömrəli tam orta məktəbdən Vaqif İsgəndərov, Samir Hacıyev, 31 nömrəli məktəbdən Qarabağ müharibəsi iştirakçısı Əlizadə Qəhrəmanov, "Təfəkkür" liseyindən Səftərova Qönçə, Məlikova Hicran, Məhəmmədخانlı Hicran, Mirzəyeva Aybəniz, Şahmalıyeva Sima, Mustafayeva Dürdanə və başqaları iştirak etmişlər.

Doğma Azərbaycanımızın müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olan övladlarımızın xatirəsi yaddaşlarda əbədi yaşayacaqdır.

Allah onlara rəhmət eləsin, qəbirləri nura boyansın!

Məşdi Zeynalov .

Sumqayıt Şəhər Təhsil Şöbəsi Veteranlar Təşkilatının Sədri, Şəhər Veteranlar Təşkilatının məsul katibi

Gəncədə 20 Yanvar hadisələri anılıb

Azərbaycan xalqının qəhrəmanlıq sənəmlərindən sayılan 20 yanvar hadisələrinin 29-cu ildönümü münasibəti ilə Gəncədə veteranlarla məktəblilərin görüşü olub. Hadisənin canlı şahidləri olan veteranlar Rus imperiya ordusunun azadlıq və müstəqillik uğrunda mübarizə apa-

ran xalqımıza qarşı törətdiyi qanlı hadisələrdən söz açıblar. Bakıda törədilən yanvar hadisələrinin bir neçə gündən sonra Gəncədə də təkrarlanması nəzərdə tutulsa da xalqın mütəşəkkilliyi bunun qarşısını alıb.

Tədbirdə çıxış edən Gəncə Şəhər Veteranlar Təşkilatının sədri Yusif Məmmədov 20 yanvar Azərbaycan xalqının qəhrəmanlıq tarixinin bir sənəmi olduğunu bildirdi. Əliyalın insanların tankların, güllələrin qarşısına sinələrini sipər etməsi mübarizliyin rəşadətini simvolu kimi dəyərləndirdi. "20 yanvar Azərbaycan Xalqının birliyinin təcəssümüdür. Sovet qoşunları tək Bakıda deyil, eyni zamanda digər şəhərlərdə də hadisələri təkrarlamaq istəyirdilər. Bir sözlə xalqımızın müstəqillik əzmini qarşısında məğlub oldular. Gəncədə təkrarlamaq istədikləri hadisəni bu gün kimi xatırlayıram. Mərdliklə qarşını aldığ, bizim birliyimiz tankdan da, silahdan da güclü oldu, sovet ordusunun mənfur planı baş tutmadı".

Fəxrəddin Hüseynov - Gəncə Təşkilatının sədr müavini: "Bu qəhrəmanlıq səhifəsi əbədi olaraq qalacaqdır tarixdə. Bunu biz ona görə, xatırlamırıq ki, bu hadisə olub və bunu yadda saxlayaq. Biz həmdə 20 yanvar hadisəsini ona görə, xatırlayıırıq ki, ayıq və sayıq olaq. Xalqımızın, dövlətimizin müstəqilliyini gücümüz çatan qədər hər bir şəxs qorumalıdır. Nəhayət o ağır illər keçdi getdi, lakin o illər bizim qəlbimizdə, gənclərin qəlbində yaşayacaqdır".

Məktəblilər 20 yanvar faciəsini əks etdirən səhnəciklər nümayiş etdirib, şeirlər səsləndiriblər. Tədbirdə 29 il bundan əvvəl törədilənlərin əksini tapdığı videoçarx nümayiş olunub.

Çağırışçılar təntənəli surətdə müddətli həqiqi hərbi xidmətə yola düşürlər

“Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının 2019-cu il yanvarın 1-dən 30-dək müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılması və müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının ehtiyata buraxılması haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 26 noyabr tarixli Sərəncamının icrası ilə əlaqədar respublikamızın şəhər və rayonlarında çağırışçıların təntənəli surətdə hərbi xidmətə yola salınması mərasimləri başlanılıb.

Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə

nə yetirmək üçün müddətli həqiqi hərbi xidmətə yola düşürlər. Bu münasibətlə respublikamızın şəhər və rayonlarında yolasalma tədbirləri keçirilir.

Naxçıxan MR-sı, Bakı şəhəri Xətai rayonu, Mingəçevir, Şamaxı, Masallı, Cəlilabad, Tərtər, Laçında keçirilən tədbirlərdə rayon icra hakimiyyətlərinin nümayəndələri, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin yerli idarə, şöbə və bölmələrinin şəxsi heyəti, şəhid ailələrinin, ictimaiyyətin təmsilçiləri, müharibə veteranları, çağırışçılar və onların valideynləri iştirak etmişdir.

Mərasimlərdə çıxış edənlər gənclərə hərbinin sirlərinə dərinləndirən yiyələnməyi, Vətənin keşiyində ayıq-sayıq dayanmağı və müqəddəs vəzifələrini ləyaqətlə yerinə yetirməyi arzulayıblar. Çıxış edən valideynlər isə ordu sıralarına yola düşən gənclərə xoş arzularını bildirərək, övladlarının hərbi xidmətə yollanmasından böyük qürur hissi keçirdiklərini deyib, onlara tövsiyələrini veriblər. Çıxış edən müharibə veteranları çağırışçıların hərbi xidmət zamanı nizam-intizamlı olmalarının, vətənimizin, torpaqlarımızın keşiyində ayıq-sayıq dayanmalarının, komandirlərin tapşırığını layiqincə yerinə yetirmələrinin vacibliyindən danışib, gənclərə şərəfli əsgər həyatı arzulayıblar. Çağırışçılar Azərbaycan Ordusuna, Vətənə xidmət etməyə yola düşdüklərindən qürur duyduqlarını və ön böyük arzularının işğal altındakı torpaqlarımızı düşmən tapdığından azad etmək olduğunu bildi-

riblər. Sonda çağırışçı gənclər üçrəngli bayrağımızı öpərək ordu sıralarına yola düşüblər.

Həqiqi hərbi xidmətə çağırış respublikamızın bütün bölgələrində davam edir. Çağırışçıların həqiqi hərbi xidmətə yola salınması mərasimlərində mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarının, ictimaiyyətin, KİV-lərin və QHT-lərin nümayəndələrinin iştirakı gənc çağırışçılar tərəfindən böyük ruh yüksəkliyi ilə qarşılınır.

Çağırış üzrə Dövlət Xidmətindən (SHXÇDX) verilən məlumata görə 2001-ci ildə doğulmuş və çağırış gününədək (həmin gün də daxil olmaqla) 18 yaşı tamam olmuş, habelə 1984-2000-ci illərdə doğulmuş, yaşı 35-dək olan, Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində müddətli həqiqi hərbi xidmət keçməmiş, müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan möhlət hüququ olmayan və ya müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan azad edilməmiş Azərbaycan Respublikası vətəndaşları yanvarın 1-dən 30-dək şərəfli borclarını yer-

maiyyətin təmsilçiləri, müharibə veteranları, çağırışçılar və onların valideynləri iştirak etmişdir. Mərasimlərdə çıxış edənlər gənclərə hərbinin sirlərinə dərinləndirən yiyələnməyi, Vətənin keşiyində ayıq-sayıq dayanmağı və müqəddəs vəzifələrini ləyaqətlə yerinə yetirməyi arzulayıblar. Çıxış edən valideynlər isə ordu sıralarına yola düşən gənclərə xoş arzularını bildirərək, övladlarının hərbi xidmətə yollanmasından böyük qürur hissi keçirdiklərini deyib, onlara tövsiyələrini veriblər. Çıxış edən müharibə veteranları çağırışçıların hərbi xid-

Masallıda gənclər orduya yola salındılar

Yanvar ayının 10-da Masallının Bayraq meydanında böyük izdiham var idi. Rayonun bütün istiqamətlərindən olan insanlar selə bənzər bu meydana axışmış, böyük izdiham yaratmışdılar. Əllərdə Azərbaycan bayraqları dalğalanırdı. Bayrağımızı-qürur mənbəyimiz!

“Əziz dostlar, bu gün çox müqəddəs məqam bizi bu meydana toplayıb. Biz gənclərimizin bir qrupunu Vətənimiz qarşısında konstitusiyon borclarını yerinə yetirmək üçün Milli Ordu sıralarına yola salırıq...” Alovlu nitqin sahibi Masallı Regional Dövlət Mədəniyyət və Turizm İdarəsinin baş rejissoru Cəmaləddin Əliyev idi. Bəli, yola salma mərasimi ən qızgın məqama gəldi. Söz Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin rəisi, polkovnik-leytenant Vəli Rzayevə, sonra RİH başçısının müavini Nəsir Muxtarlıya, nəvəsini yola salan əmək veteranı Qafur Abiyevə, rayonun Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr, Veteranları Təşkilatının sədri Məmmədəğa Şiriyevə və digərlərinə verildi.

Məmmədəğa Şiriyev gənclərə xidmətlərində uğurlar arzuladı. Yaxın keçmişimizə nəzər saldı, gənclərimizi Ulu öndər Heydər Əliyev ənənələrinə sadıq olmağa, mübariz olmağa, vətənin keşiyində məğrur dayanmağa səslədi. “Bir anlığa xeyallarım məni keçən əsrin 90-cı illərinə qayıtdı. Səriştəsiz rəhbərlərimizin hakimiyyət illərinə. O vaxtlar Milli Orduya gənclərin yola salınması əsasən bizdən, yəni respublikanın

daxili işlər orqanlarından tələb olunurdu. Ordunun təcrübəsiz əllərdə olmasının nəticəsi olaraq gənclərin selə bənzər gücündən səmərəli istifadə oluna bilmirdi. Vətənə məhəbbət hisslərində sanki durğunluq yaranmışdı. Vətən eşqi ilə coşan gənclərimiz könüllülük əsasında, çox da mütəşəkkil olmayan qruplar şəkilində Qarabağ savaşındə iştirak edirdilər. Qələbələrimiz də olurdu, lakin bu təşəbbüslər vahid mərkəzdən idarə oluna bilmirdi. Nəticələr isə göz önündə idi... Çox böyük çətinliklərlə üzleşməli olurduq...

Artıq mənəvi səhnə çox dəyişmişdir. Gözlərimiz önündə başqa mənzərə vardır. Gənclərimizin Vətən qarşısında müqəddəs

borcu vermək həvəsi hədsiz dərəcədə yüksəlib; valideynlər öz oğullarını erkən yaşlarından hərbi xidmətə vaxtında getməyə hazırlayırlar, hətta hərbi məktəblərə daxil olmaq istəyən gənclərimizin də sayı gözlədiyimizdən də çoxdur. “Cocuq Mərcanlıdan-Şuşaya” bu yaxın hədəfimizdir. Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı, Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev deyir: Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında 40 ən qüdrətli ordu sırasındadır. Mən bunu dəfələrlə bəyan etmişəm ki, bizim ordumuz güclü ordular sırasındadır. Mənim təhlilimi beynəlxalq qurumlar da təsdiqləyir.

Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın əzəli torpağıdır. Bu, bizim dedə-baba torpağımızdır. Heç vaxt Azərbaycan xalqı və dövləti bu vəziyyətlə barışmaya- caq. Mən tam əminəm ki, biz ərazi bütövlüyümüzü bərpa edəcəyik, azərbaycanlılar öz doğma torpaqlarına qayıdacaqlar və Dağlıq Qarabağa, eyni zamanda, tarixi Azərbaycan torpaqlarına qayıdacaqlar.

Hərbi xidmətə yola salınan gənc oğullarımızın qəlbi də elə bu arzuyla, istəklə döyünür. Hamı qələbə gününü yaxınlaşdırən əmri gözləyir. Gənclərimizə belə bir şücaəti bəxş edən, Prezident cənab İlham Əliyevdir.

Yolunuz açıq olsun, əziz Vətən əsgərləri!” Daha sonra gənclər ordu sıralarına yola salındılar.

“Ulularım və həyat yolum”

Gəncənin əslzadə və ziyalı ailəsində böyümüş, şərəfli ömür yolu keçmiş, respublikamızın ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak etmiş, yüksək vəzifələrə ləyaqətlə pillə-pillə qalxmış, gözəl şəxsiyyət kimi tanınmış, 50 ildən artıq dövlət qulluğunda çalışmış nəcib, xeyirxah vətən oğlu Surxay Tağızadənin bu yaxınlarda nəşr olunmuş “Ulularım və həyat yolum” xatirələr kitabının ön sözündə mənalı həyat tarixəsi belə başlayır: “Etiraf edirəm ki, artıq memuarları dərc edilmiş dostlarımla təkidli xahişlərinə baxmayaraq, bu xatirələri yazmaqda tərəddüd edirdim. Düşünürdüm ki, mənim həyat və fəaliyyətim, doğmaları və qohumları haqqında mətbuatda kifayət qədər yazı dərc edilmişdir. Müəllimlərim, doğmaları, dostları, iş yoldaşları haqqında yazdığım xatirələrdə istəməz öz fəaliyyətim də əksini tapmışdır. Bundan sonra bu barədə yazmağa dəyərmə? Lakin bütün bunlar pərəkəndə halda müxtəlif kitablarda, qəzet və jurnallarda dərc edilmiş yazılar idi. Onları bir yerə yığmaq, bir kitabda cəmləşdirmək, olub-keçənləri gələcək nəsillə çatdırmaq zəruriyyəti də var idi.

Anadan olduğum 1932-ci ildən bu yana keçdiyim həyat yolu da heç hamar olmayıb. Hələ uşaqkən doğmalarımla tutulmasını, keçən əsrin rəssimçilərinin, dənəşətli II Dünya müharibəsinin əzablı günlərini, müharibədən sonrakı ağır illərini gözümlə görmüş, onların ağrı-acıları ilə yaşamışam. Əslində mən və mənim yaşdığım uşaqlıq nə olduğunu bilməmiş uşaqkən böyümüş, mətinləşmiş, zamanın qayğı və zəhmətlərini öz çiyində daşmışıq...”

Bu kədərli, üzüntülü notla ömür kitabının səhifələrini vərəqləyərkən, Surxay Tağızadə təsəlli hissələ yazır ki, həmin ağır illərdə zəhmətsevərlik, dözümlü, iradə onun gələcək taleyinə işıq saçmışdı. Tələbəlik illərində də, elmlə məşğul olduğum zamanda da, müxtəlif vaxtlarda jurnalistik fəaliyyətimdə də bu işıqlı yol onu parlaq taleyə qovuşdurdu. Bu mənalı, şərəfli yolun zirvəsi onun 10 il müdrik insan Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında işlədiyi dövr idi. Bu şərəf ona qismət oldu.

Ulu öndərimiz Heydər Əliyevin adı və rəhbərliyi ilə bağlı olan dövrü əks etdirən bu xatirələr Azərbaycanın tarixində maraqlı, çox gərəklı və qiymətli bir sənəddir.

12 bölmədən ibarət olan bu xatirələrdə 40 mövzu oxuculara təqdim edilir. Hər biri də bir-birilə əlaqədardır. Onlardan birində - “10 il” “Mərkəzi Komitədə” adlı bölmədə oxuyuruq: “... 1970-ci il sentyabr ayının əvvəllərində Azərbaycan KP Mərkəzi Komitəsinin Kənd Təsərrüfatı Şöbəsinin müdirinin müavini Nikolay Volodin zəng edib, təcili Mərkəzi Komitəyə gəlməyimi tapşırırdı. Bundan əvvəl bir neçə dəfə Volodinin birlikdə Mərkəzi Komitənin katibi Hacıağa İbrahimovun tapşırığı ilə heyvandarlığın inkişafına dair müxtəlif təkliflər hazırlamışdıq. Volodin dedi ki, Mərkəzi Komitənin birinci katibi Heydər Əliyevin yanına gedirik. Bu mənim üçün gözlənilməz olduğundan çox həyəcanlandım.

Rəhbərlə ilk dəfə görüşəcəkdik. Heydər Əliyevin kabinetinə necə keçdiyimizi xatırlaya bilmirəm. Bizi çox səmimi qəbul etdi. Bununla da həyəcədən əsər-əlamət qalmadı. MK-nın katibi Hacıağa İbrahimov da onun yanında idi. Heydər Əliyev birbaşa mətləbə keçdi. Dedi ki, kənd təsərrüfatı bizim ən mühüm sahələri-

mizdən biridir. Bilirsiniz ki, avqust ayının 23-də biz Mərkəzi Komitənin Plenumunda kənd təsərrüfatının vəziyyətini müzakirə etdik. Heyvandarlıq məsələlərinə baxdıq. Lakin heyvandarlıqdakı vəziyyət məni daha çox narahat edir. Ümumittifaq miqyasında da bu sahənin vəziyyəti yaxşı deyil. Odur ki, heyvandarlığa dair ayrıca xüsusi plenum keçirməyi qərarlaşdırmışıq. Siz bu plenumun materiallarının hazırlanmasında iştirak etməlisiniz. Nəzərə alın ki, hazırlanacaq materiallar dolğun, kəsərli, səfərbəredici olmalıdır. Heyvandarlığın vəziyyətini, qarşıda duran vəzifələri, onların həyata keçirilməsi yollarını necə işıqlandırmaq barədə tapşırıqlarını verdi. Doğrusunu deyim ki, mən heyran qalmışdım, qarşısında heç bir yazı, yaddaş yox idi. Heyvandarlığın yem bazası, damazlıq və dövlük işindən tutmuş qısırlıq və xəstəliklərlə mübarizədə bütün məsələləri elə aydınlaşdırıb izah edirdi ki, elə bil bu sahənin mahir bilicisi idi. Əslində rəhbərin dedikləri plenumda oxunacaq hazırlanmış məruzə idi. Sonralar mən dəfələrlə bu istedadın şahidi oldum.

Qarşımızda çox mürəkkəb və çox da məsuliyyətli vəzifə dururdu. Hazırladığımız materiallar yüksək səviyyəli olmalı idi. Nikolay Volodin, kənd təsərrüfatı nazirinin heyvandarlıq məsələlərinə baxan müavini İmran Əbilov, mən və lazım gəldikdə başqa mütəxəssislər 1970-ci ilin sentyabrından dekabrınadək əsasən bu işlə məşğul olduq. Plenum dekabrın 21-də keçirildi və heyvandarlığın inkişafında bir dönüş mərhələsi oldu.

Növbəti dəfə Heydər Əliyevin qəbulunda 1971-ci il yanvarın sonunda oldum. Plenuma hazırladığımız materiallardan razı qaldığımı bildirərək dedim ki, indi də plenumun qarşıya qoyduğu vəzifələrin icrası ilə məşğul olmaq lazımdır. Bu məqsədlə də səni Mərkəzi Komitəyə kənd təsərrüfatı şöbəsi müdirinin müavini vəzifəsinə gətiririk”.

Surxay Tağızadə sonra yazırdı: “Mən 10 il fasiləsiz olaraq Mərkəzi Komitədə işlədim. “Azərbaycan” qəzetinin 23 dekabr 2004-cü il tarixli nömrəsində Heydər Əliyev haqqında yazdığım “Rəhbər böyüklüyü, rəhbər qayğısı” başlıqlı məqaləmdə o dövrə aid xatirələrimin hamısını əlavələrimlə və yerində gəldikcə bu kitabda qələmə almışam. Bir daha qeyd edirəm ki, həmin dövrü həyatımın hər gün səhər 9-dan axşam saat 11-12-dək və bəzən bundan da artıq işlədiyim ən gərgin, həm də ən dolğun, parlaq və şərəfli səhifələri kimi xatırlayıram”.

“Ulularım və həyat yolum” xatirələr kitabında dövr və respublikamızın həyatı, inkişaf yolları, nəcib, xeyirxah, vətən sevgisi ilə yorulmadan çalışan insanlar, ulu öndərimiz Heydər Əliyevin amal və əməllərini həyata keçirmək işində sədaqətlərini göstərən kadrları haqqında böyük həvəslə, minnətdarlıq hissilə bəhs edilir. Müəllif yazır: “O vaxtdan illər keçməsinə baxmayaraq o zamankı intizam və məsuliyyət hissi mənə də və Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında işləyən yoldaşlarımda bu gün də qalmaqdadır. Heydər Əliyev kadrlardan hər zaman, hər işdə diqqətli və ədalətli olmağı tələb edirdi. Ədalətsizlik və nöqsanlara qarşı barışmaz idi...”

Heydər Əliyevdə rəhbərə xas olan bütün keyfiyyətlər vardı: tükənməz enerji, böyük təşkilatçılıq bacarığı və hər hansı bir məsələni dərinləndirən təhlil etmək qabiliyyəti, yüksək peşəkərlik və dəqiqlik, müdriklik, geniş dünya görüşü, qətiyyətli və qeyd etdiyim kimi tələbkarlıq. Bütün bunlarla bəra-

bər, böyük qayğıkeşlik, insanpərvərlik və nəhayət sadəlik. Bu keyfiyyətlərinə görə o, hamıya nümunə və böyük bir həyat məktəbi, xalqına və Vətəninə necə xidmət etməyi öyrənmək məktəbi idi. Respublikamızın 1970-ci illərdə və 1980-ci illərin əvvəllərində əldə etdiyi nailiyyətlər də məhz bu yüksək qabiliyyətin və insanların səfərbər etmək bacarığının nəticəsi idi”.

Bunun nəticəsidir ki, respublikanın bütün təsərrüfat, elm və mədəniyyət sahələrində böyük dirçəliş, inkişaf olmuşdur. Müəllif bu yüksəlişi iftixar hissilə xatırlayıb, qeyd edir ki, həmin coşqun quruculuq illərində yüzlərlə emal müəssisələri, konserv və şərab zavodları, yem istehsalı müəssisələri, ət kombinatları, heyvandarlıq kompleksləri tikilib istifadəyə verildi.

Pambıq tarlalarında, üzüm bağlarında coşqun əmək yarışları xarüqələr yaradırdı. Respublikamız 12 il dalbadal Ümumittifaq yarışının qalibi oldu. Qırmızı bayraqlarla təltif edildi. Yüzlərlə insan Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adına layiq görüldü, orden və medallarla təltif edildi. Müəllifin dediyi kimi, kənd təsərrüfatı istehsalının stabil olaraq yüksək tempolə inkişaf etməsi Azərbaycan kəndinin sosial-iqtisadi vəziyyətində, onun əhalisinin həyat tərzində köklü dəyişikliklərə səbəb oldu.

Zəngin faktlar, məlumatlar, xatirələr əsasında yazılmış bu kitabın yaxşı xüsusiyyətlərindən biri də budur ki, müəllif işdə, həyatda rast gəldiyi, ünsiyyətdə olduğu, vəzifəcə böyük və kiçik əməkdaşları xoş, səmimi duyğularla xatırlayıb, onların xidmətlərini yüksək qiymətləndirir. Kitabda o dövrün görkəmli alimləri, kənd təsərrüfatı mütəxəssisləri - akademik Həsən Əliyev, Musa Musayev, Firuz Məlikov, Ağaxan Ağabəyli, Həsən Seyidov, Zülfüqar Verdiyev, İkrəm Eyyubov, Cabbar Səttərov, Zakir Abdullayev, İmam Mustafayev, Nəriman Şirinov, Azərbaycan Baytarlıq elminin korifeyləri Məmmədətağı Qəniyev, Maqşud Həlimbəyov, Məmməd Fərzəliyev, Ağa Qayıbov, Dərya Mirzəbəyov, Məmmədəğa Əlizadə və onlarla başqa şəxsiyyətlər yad olunur, haqlarında səmimiyyətlə bəhs edilir.

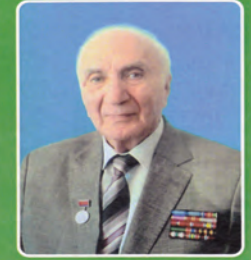
Ömrünün 60 ilindən çoxunu Azərbaycanda kənd təsərrüfatının və heyvandarlığın inkişafında xüsusi xidmətləri olan, alim və gözəl mütəxəssis Surxay Tağızadə işlədiyi Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Baytarlıq İnstitutunda (səh.74), Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində (səh.86), Respublika Həmkarlar İttifaqları Təşkilatlarında (səh.137), Partiya və dövlət işində (səh.155), Dövlət Plan Komitəsində (səh.181) yüksək səviyyəli mütəxəssis və təcrübəli kadr kimi tanınmışdır.

Surxay Tağızadə təqaüdə çıxandan sonra da bütün səyini, gücünü işə salıb. 1996-cı ildə Azərbaycan “Farmproqres” (fermerin tərəqqisi) Beynəlxalq Elmi-Texniki Əlaqələr Mərkəzi və bu mərkəzin “Azərbaycan fermeri” jurnalını təsis etmiş, 8 il bu sahədə fədakarlıqla çalışmışdır. Sonra Respublika Veteranlar Təşkilatında müavin və sədr vəzifələrində fəaliyyət göstərmişdir.

Müəllifin Gəncənin ictimai-mədəni həyatında ləyaqətli yer tutan zəhmətsevər nəslə, ailəsi, övladları, nəvə-nəticələrinə həsr etdiyi “ulularım və valideynlərim”, “xatirələrim albomunda” adlı bölmələrində səmimiyyətlə, təvazökarlıqla yazdığı yığcam mətnlər, ağ-qara, rəngli fotosəkillər də diqqətə cəlb edir.

Bu böyük səcərəni təsvir etmək təbii ki, çətindir. Bu haqda qısaca qeyd etmək istərdik. Müəllif yazır:

SURXAY TAĞIZADƏ

ULULARIM VƏ
HƏYAT YOLUM

“Ulu babam Hüseynlə” başlayan, sonra yenə digər ulularım - Hacıyevlər, İmamquliyevlər, Ağayevlərlə doğmalaşan soykökünü bu gün nəticələrim - Məryəm, Mikayıl, Cəmil, Yusif və İmran davam etdirirlər. Soykökünün 9-cu nəslə olan ulu babaları Hüseynədən 200 il sonra dünyaya gəlmişlər...

Hüseyn babanın oğlu Həsən oğlu Məhəmmədətağı olub. Soykökü-Tağızadə soyadı bu adla bağlıdır.

Məhəmmədətağı 1885-1886-cı illərdə Gəncənin zadəgan ailələrindən birinin qızı Gülsüm xanımla evlənmiş onların Məhərrəm adlı oğlu Surxay Tağızadənin babası olub.

Gəncənin ictimai-siyasi həyatında, xüsusilə 1905-1907-ci illər və 1917-ci il fevral inqilablarını dəstəkləyən nümayişlərdə iştirak etdiyinə görə Çar xəfiyyəsi tərəfindən təqib edilmişdir.

1905-ci ildə Məhərrəm Gəncə Xeyriyyə Cəmiyyətinin rəhbərlərindən biri Hacı Ələkbər Hacıyevin qızı Zümrüd xanımla evlənmişdir.

1906-cı ildə bu ailədə İmran Tağızadə dünyaya göz açmış, mükəmməl təhsil almış, ömrünün axırına kimi, ömür yoldaşı Dilarə xanımla birlikdə pedaqoji işdə çalışmışdır.

Bu xeyirxah insanlar - İmran müəllim və Dilarə xanım həm də gözəl ailə başçıları olmuşlar. Onların oğlu Surxay Tağızadə respublikanın dövlət və ictimai xadimlərindən biri kimi tanınmış, ömür yoldaşı Solmaz xanımla nümunəvi Azərbaycan ailəsinin gözəl nümunəsi davam etdirmişlər. Solmaz xanım da kənd təsərrüfatı mütəxəssisi, alim-aqronom, tərəvəzçilik sahəsində bir sıra tədqiqat işinin müəllifidir. Onlar birlikdə cəmiyyətdə ləyaqətli mövqe tutmuş, 3 övlad böyüdüb başa çatdırmışlar. Oğulları Namik və İmran hüquqşünas, qızı Validə isə musiqi müəllimidir.

Kitabda verilmiş “Xatirələr ailə albomunda” şəkiləli mətnlər bu nəslin, ailənin tarixini kövrək və xoş, əlamətdar anları, günləri, görüşləri yada salır. Sanki bir ailənin, nəslin həyatı haqqında unudulmaz xatirələr kitabı göz önündə canlanır.

Gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsində, milli dəyərlərimizin qorunmasında, təbliğində belə xatirə kitablarının böyük əhəmiyyəti vardır. Yüksək səviyyədə yazılmış tariximizin unudulmuş səhifələrini yeni materiallarla zənginləşdirməkdə böyük rol oynamış görkəmli insanları unutmamaq baxımından yüksək elmi-bədii səviyyədə yazılmış belə kitabların nəşri təqdirəlayiq, xeyirxah, nəcib işdir.

Sabir Gəncəli
Tarix elmləri doktoru

NƏSİLLƏRƏ ÖRNƏK ÖMÜR

**Bu gün cavanların çörəkdən də çox
Ağsaqqal sözünə ehtiyacı var!**

İctimai qınağın olmadığı bir zamanda cəmiyyətin müdrik ağsaqqallara həmişə böyük ehtiyacı olmuşdur. Bizim zamanda uzaqgörən və cəsarətli ağsaqqallara olan ehtiyac özünü daha qabarıq şəkildə göstərir. İctimai böhranın, ictimai-siyasi hadisələrin gərginləşməsinin qarşısının alınmasında, ölkədə sabitliyin qorunub saxlanılmasında ağsaqqalların xidməti böyükdür. Əsl ağsaqqal ictimaiyyətin işıqlı ziyalı kimi dövlətimizin bütövlüyü, millətimizin milli-mənəvi dəyərlərinin qorunması, xalqımızın rifah halının yaxşılaşdırılması istiqamətində fəallıq göstərməlidir. Həm xalqı, həm də dövləti düşünməli, dövlət-xalq münasibətlərində ədalətli mövqə tutmalıdır.

Bu gün ictimai mənafeni öz şəxsi mənafeyindən, şərəf və ləyaqətini var-dövlətdən üstün tutan, iman və ədalətini əldən verməyən, insanların bütün təbəqələri ilə bərabərliyini qoruyan, xeyirxah və nəcibliyi ictimaiyyətdən tərəfindən yüksək dəyərləndirilən şəxsiyyət sahiblərindən biri də Əliheydər Əsədovdur. Əliheydər əmini xalqın gözündə ucaldan müxtəlif vəzifələrdə çalışdığı vaxtlarda xalqa daha yaxın olmasındırsa, dövlət tərəfindən dəstəklənən xidməti isə onun dövlətçiliyə sadıq olmasıdır. Onun ömür yolu gənclərimizə bir örnək, ünsiyyəti bir nümunə, əxlaqı bir ibrət, davranışı bir dərsdir. O, həyatın mənasını yalnız insanlara xidmət etməkdə görür. Əliheydər Əsədov Cəlilabad rayon Veteranlar təşkilatının sədridir. O, eyni zamanda rayon Ağsaqqallar şurasına da rəhbərlik edir.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin və Jurnalistlər birliyinin üzvü, "Sözün işığı" jurnalının baş redaktoru, tanınmış şair-publisist Ədalət Salmanın nəşr etdiyi "Şərəfli ömür yolu" kitabı cəmiyyətin sayılıb seçilən ziyalılarından və ağsaqqallarından biri olan Əliheydər Əsədovun gənc nəsilə nümunə olan şərəfli həyat yolundan bəhs edir. Müəllifin qələmə aldığı bu kitab onun başqa kitablarından həm janrı, həm mövzusu, həm də üslubu ilə fərqlənir. Kitab bütünlüklə el ağsaqqalının keşməkeşli, zəngin, nümunəvi həyat yoluna həsr edilmişdir. Bu kitab təkcə onun həyat və fəaliyyətinə deyil, bütün ağsaqqallarımıza olan hörmət və ehtiramın bariz nümunəsidir. Ədalət Salmanın bu mövzuya müraciət etməsi təsadüfi deyil. "Bu dünyada yaxşılıqlar qalacaq",-deyən şairin əsas məqsədi də həyatda yaxşılıq etmək, yaxşılara qiymət vermək, yaxşılıqla həyatda hörmət qazanmaq lazımdır. Bu baxımdan müəllif çalışır ki, tanınmış el ağsaqqalının həyat və fəaliyyətinə parlaq işıq salsın, böyüklərə hörmət

etməyin yolunu gənclərə aşılaraq və dövlət-cəmiyyət münasibətlərində ağsaqqalların üzərinə düşən vəzifələri göstərərək öz əxlaqi dəyərləri ilə fərqlənən insanları diqqət mərkəzinə gətirsin.

Əliheydər əmi yüksək mənəvi keyfiyyətlərə malik olan bir insan dünyasının nəciblik təcəssümüdür. Belə bir insanın həyat yoluna nəzər salmaq, gələcək nəsillərə yazıçı gözü ilə xatırlatmaq və ən əsası onu dəyərləndirmək üçün haqqında kitab yazmaq həmin insana sağlığında qiymət vermək deməkdir. Gözəl şairimiz Cabir Novruz necə də gözəl demişdir:

Sağlığında qiymət verin insanlara!

Sağ olanda

İnsan əsl qiymətini bilər onda!

Adı hörmətlə çəkilən Əliheydər Əsədov kimi ağsaqqallarımız haqqında belə kitabların hazırlanıb nəşr edilməsinin müstəsna əhəmiyyəti vardır. Gənclərimizin vətənpərvər və

milli ruhda, mənəvi cəhətdən sağlam böyüməsində, adət-ənənələrimizin qorunub saxlanılmasında bu cür kitablara bu gün böyük ehtiyac duyulur.

Ədalət Salman kitabın giriş hissəsində yazır: "Əziz oxucu, əlində tutduğunuz bu kitab müəllifin yazıçı təxəyyülü deyil. Bu kitab şərəfli ömür yaşayan, zamanın sınaqlarına sinə gərən, tale yollarında bürüməyib sabaha inamla addımlayan bir insanın həyat hekayəsidir. Yalnız xeyirxahlıq üçün doğulan, sadəliyi, səmimiyyəti, alicənablığı ilə nüfuz qazanan, ümid qapısı, güvənc yeri olan bir insanın həyat salnaməsidir.

Əliheydər Əsədovun ömür kitabını vərəqləyib yaxından bələd olmaq üçün onunla aylarla həmsöhbət oldum, birlikdə məclislərə getdim. Neçə-neçə insanla görüşüb onun haqqında ürək sözlərini, təəssüratlarını dinlədim. Axşamlar tənhalığa çəkilib gündüzlər eşitdiklərimi qələmin süzgecindən keçirdim, söz-sözə, sətir-sətirə calandı. Və nəhayət, bu kitab belə yarandı...

İstəklilə oxucum, hər bir kitab müəllifin gərgin əməyi sayəsində, qələbinin atəşi, gözünün nuru bahasına başa gəlir. Bu kitabda neçə-neçə kitaba sığmayan bir insan ömrünün bir çox məqamlarına toxundum. İnanıram ki, ağsaqqallıq zirvəsində dayanan Əliheydər müəllimin mənəvi həyat yolunu

yaxından tanımaq üçün bu kitab sızların yaxşı bələdçiniz olacaq."

Kitabı vərəqlədikcə mənəvi və uzun bir ömrün qısa xronikası ilə tanış oluruq. Öyrənirik ki, Əliheydər Xeyriş oğlu Əsədov 1937-ci ildə Astarxanbazar rayonunun (indiki Cəlilabad rayonu) Dələli kəndində dünyaya göz açıb. Dələli kəndi rayon mərkəzindən 27 kilometr aralıda, rayonun cənub hissəsində yerləşir. Bu kəndin neçə-neçə ali təhsilli müəxəssisi respublikamızın ayrı-ayrı ünvanlarında fəaliyyət göstərirlər. 1 nəfər elmlər doktoru, 1 nəfər elmlər namizədi, 40-dan çox müəllim, həkim, aqronom bu kəndin qoynunda böyüyüb, çörəyini yeyib, suyunu içib. Ona görə də harada işləmələrindən asılı olmayaraq doğma el-obanın adını uca tutmağa çalışırlar. Əliheydər əmi də bu kəndin layiqli övladlarından biri olub. O, Qarakazlı kənd məktəbində 8-ci sinfi bitirəndən sonra 1954-cü ildə Salyan Kənd Təsərrüfatı Texnikumunun aqronomluq fakültəsinə qəbul olub. 1958-ci ildə bu texnikomu fərqlənmə diplomu ilə bitirib, doğma kəndlərinə qayıdaraq əmək fəaliyyətinə sovxozda fəhlə kimi başlayıb. Həmin sovxozda fəhlə, briqadir, aqronom işləyib və 1967-ci ildə həmin sovxozda direktor təyin edilib. O, sovxozda işləyə-ışləyə təhsilini artırmaq üçün Kirovabad Kənd Təsərrüfatı İnstitutunun (indiki Gəncə Kənd Təsərrüfatı Akademiyasının) qiymətli aqronomluq fakültəsinə qəbul olub, 1966-cı ildə alim-aqronom ixtisası ilə oranı qurtarıb. Bir müddət pedaqoji fəaliyyət göstərdikdən sonra "Bakı fəhləsi" və "Kuybişev" sovxozlarında baş aqronom işləyib. 1980-ci ildə Cəlilabad Meşə Təsərrüfatı idarəsinə direktor, 1986-cı ildə rayon Kimyəvi Məhsullar Təchizatı bazasına direktor, 1988-ci ildə rayon Kənd Kimya Birliyinə və 1993-cü ildə Dələli kənd sovxozuna sədr təyin edilib. Ə.Əsədov uzun müddət təsərrüfat sahəsində çalışdıqdan sonra 1999-cu ildə bələdiyyə seçkilərində rayon bələdiyyəsinin şura üzvü seçilərək ümumi şöbənin müdiri, 2005-ci ildə isə bələdiyyənin daimi komissiyasının sədri təyin edilib.

Əliheydər əmi, həm də gözəl ailə başçısıdır. 2 oğlu, 1 qızı və 6 nəvəsi var. Oğlanları Asif ali təhsilli hüquqşünas, Araz həkim, qızı Natəvan isə tibb işçisidir.

"Şərəfli ömür yolu" kitabında Əliheydər Əsədovun acılı, şirinli xatirələri, onun haqqında yazılmış şeirlər, əlindən çox dövlət və ictimaiyyət nümayəndəsinin onunla bağlı ürək sözləri verilmişdir. Əliheydər əmiyə ünvanlanmış bu xoş sözləri oxuduqca gözlərimiz önündə bütün varlığıyla elinə, obasına bağlı olan, öz dövlətinə və vətəninə ləyaqətlə xidmət edən, gənclərimizə şəxsi nümunə olan ağsaqqal bir insanın nurani siması canlanır.

Ehtiyatda olan polkovnik leytenant, Qarabağ müharibəsi və silahlı qüvvələr veteranı, hazırda Respublika Veteranlar Təşkilatında çalışan Adil Babasovun səmimi etirafı: "Xoşbəxt o kəsdür ki, ona bəxş olunan ömür payını şərəf və ləyaqətlə, xalqına, vətəninə sədaqətlə keçirmiş olsun. Əliheydər müəllimlə Mərdəkənddə birlikdə müalicə almışıq. O, öz qayğısını insandan əsirgəmir. Sən nəse etmək

üçün hazırlayırsansa, bir də görürsən ki, o bu işi səndən əvvəl edib. Ə.Əsədov çox mülayim təbiəti olmaqla bərabər iş sahəsində özünə qarşı tələbkardır, ona tapşırılan iş məsuliyyətlə yanaşan şəxsiyyətdir. Zəmanənin çətinliyinə dözməyi bacaran, mənəviyyətə təbiətli, milli-mənəvi dəyərlərimizin hər bir gənc tərəfindən mənimsənilməsinə çalışan insandır. O, həmişə dövlət mənafeyini öz mənafeyindən üstün tutub. Bu gün isə gənclərin əməksevərlik, vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunmasında yorulmadan mübarizə aparır."

Respublika Veteranlar Təşkilatının xəstəxanasında şöbə müdiri işləyən həkim Səfər Şabanovun dedikləri: "Əliheydər Əsədov səmimiyyəti və mehribanlığı ilə bizim kollektivin də rəhbətini qazanıb. Hamımız ona "əmi",-deyə müraciət edirik... Həmişə iş yoldaşlarına deyirəm ki, yaxşı ki, belə ağsaqqallarımız var və yaxşı ki, təmənnaşız yaxşılıq etmək istəyən belə kişilər hələ tükənməyib. Allah qorusun onları!"

Beynəlxalq Heydər Ata mükafatı laureatı, şair Gülbala Teymur isə Əliheydər əmiyə həsr etdiyi şeirində yazır:

**Sözün şirin idin, şəkər, bal oldun,
Dərdlərə məhəmdin, əhli-hal oldun.
Sən elə cavankən ağsaqqal oldun,
Yaxşı görünərdi gözünə sənin.**

Ədliyyə müşaviri Lətif Fərəcovun ürək sözləri: "Bir gün məndən soruşdular ki, Əliheydər Əsədov necə insandır, onu necə tanıyırsınız? Mən düşünmədən dedim ki, Əliheydər əmi bütün ömrünü insanlara dayaq olmağa, əl tutmağa, yaxşılıq etməyə, xeyirxahlıq göstərməyə həsr edib. Onun qapısı həmin ümid qapısı olub, tanımadığı adamlara belə əlindən gələnlə köməyi göstərməyə çalışıb. Bu adam ancaq yaxşılıq üçün doğulub. Vaxt gələcək belə insanlar bəlkə də tükənəcək. Belələrini barmaqla saymaq olar və onlar gözəl əməllərinə görə cənnətlərini bu dünyada qazanıblar".

Cəlilabad rayonu üzrə Maliyyə idarəsinin rəisi Əliniyaz Quliyev: "Həyatda elə insanlar var ki, ilk baxışdan adama doğma görünür. Üzündəki nur, saflıq bizdə xoş-əhval-ruhiyyə yaradır. Bizim insanlara olan məhəbbətimizi, sabaha inamımızı daha da artırır. Həmişə ehtiramla qarşıladığım, ayağa qalxıb görüşdüyüm və ədəb-ərkanla da yola saldığım Əliheydər Əsədov da məhz belə pak insanlardan biridir. Biz ondan çox şey öyrənmişik. Öyrəndiyimiz, əxz etdiyimiz müsbət keyfiyyətlər, aldığımız məsləhətlər iş təcrübəmizdə bizim həmişə gərəyimiz olur. Çalışırıq ki, atalarımızın yolu ilə gedək, onların adını uca tutaq, onlar kimi elin, obanın hörmətini, rəhbətini qazanaq."

Biləsuvar rayon Veteranlar Təşkilatının sədri Hacı Məhərrəm Kazımlı isə yazır: "Əliheydər müəllim kamil bir şəxsiyyətdir. Ulu müqəddəslərin hər bir insana tövsiyyə etdiyi xeyirxahlığı özünə həyat amalı sayan bu nəcib insan həyatda çox şey qazanıb. Bu da onun böyüklüyüdür. Mənə Əliheydər müəllimlə bir yerdə işləmək qismət olub. Mən

onu xeyirxah, təvazökar bir insan kimi tanımışam. O, işində də məsuliyyətli bir işçidir. Dəfələrlə Respublika Veteranlar Təşkilatı tərəfindən onun əməyi, təşkilatçılığı yüksək qiymətləndirilib."

Bəli, Cəlilabad rayon Veteranlar Təşkilatının sədri Əliheydər Əsədov səmərəli fəaliyyətinə görə ayrı-ayrı vaxtlarda "Veteran həmrəyliyi", "Azərbaycan Veteranlar Təşkilatının 30 illik yubiley medalı" və "Rusiya Veteranlar İttifaqının 60 illik yubiley medalı" ilə təltif edilib. Cəlilabad rayon İcra hakimiyyəti isə Ə.Əsədovun 80 illik yubileyini böyük təntənə ilə keçirib və yubilyara Respublika Ağsaqqallar Şurasının, Cəlilabad RİH-nin, YAP rayon təşkilatının Fəxri fərmanları verilib.

"Şərəfli ömür yolu" kitabı haqqında yazdığımız bu məqaləni müəllifin el-oba içərisində böyük nüfuz sahibi olan Əliheydər Əsədova həsr etdiyi şeirdən bir parça ilə bitiririk.

**Ağsaqqal- bir elin güvəndiyi dağ,
Arxadır hamıya ən çətin anda.
Qəbahət edəndə, hamıdan qabaq
Ağsaqqal dayanır göz qabağında.
Heç vaxt tələməyib fikir deməyə,
Yüz ölçüb, bir biçib, bir söz deyibdir.
Həyat da həmişə doğrudur deyər,
Ağsaqqal sözünü təsdiqləyibdir.
Danış, söhbətinə kasilək qulaq,
Danış, dinləyənlər çox şey qazanar.
Bu gün cavanların çörəkdən də çox,
Ağsaqqal sözünə ehtiyacı var!**

**Ə. Salmanov,
Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü,
"Azərbaycan Veteranı" qəzetinin bölgə müxbiri**

Əfsanəvi sərkərdə Həzi Aslanovun anım mərasimi keçirilib

Yanvarın 22-də Şəhidlər xiyabanında adı Azərbaycanın hərbi tarixinə qızıl hərflərlə həkk olunmuş, iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı general-mayor Həzi Aslanovun anım mərasimi keçirilib.

Əfsanəvi qəhrəmanın abidəsi önünə əklillərin qoyulması ilə başlayan mərasimdə ulu öndər Heydər Əliyevin və şəhidlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib, dövlət himni səsləndirilib.

Tədbiri açan prezident təqaüdcüsü, Əməkdar incəsənət xadimi, ehtiyatda olan polkovnik Abdulla Qurbani iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanının mənalı həyat və şərəfli döyüş yolundan danışıaraq Həzi Aslanovun Azərbaycan xalqının yetirdiyi ən böyük sərkərdələrdən biri olduğunu qeyd edib.

Müdafiə Nazirliyinin zabiti polkovnik Aydın Eyyubov general H.Aslanovun döyüş yolunun öyrənilməsinin gənclərimizin vətənpərvər ruhda tərbiyə olunmasında böyük əhəmiyyət daşdığını diqqətə çatdırıb.

Daha sonra tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının sədr müavini, ehtiyatda olan polkovnik Cəlil Xəlilov, "Dədə Qorqud" Milli Fondunun rəhbəri Eldar İsmayilov və digərləri H.Aslanovun hərbi xidmətlərindən danışaraq, görkəmli sərkərdənin ömür yolunun hər bir gənc üçün dəyərli nümunə olduğunu qeyd ediblər.

İştirakçılar istər İkinci Dünya müharibəsi, istərsə də Qarabağ müharibəsi veteranlarına və

şəhid ailələrinə göstərilən diqqət və qayğıya görə Ali Baş Komandan İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını bildirib. Onlar mərasimin təşkilinə görə Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinə təşəkkür ediblər.

Qeyd edək ki, digər birlik və birləşmələrdə də general-mayor Həzi Aslanovun anım günü qeyd edilib.

Şəhidlik zirvəsi

*Dalğalan, dalğalan uca zirvədən
Kor olsun qoy gözü nankor düşmənin
Xalqının mərdanə-mərd oğulları
Keşiyində durur hər zaman sənin*

Dünyada dərdsiz-qəmsiz adam yoxdur. Ağlamaq olmaz, insan içinin göz yaşıyla, qəm-qüssə ilə ömür boyu yaşaya bilməz: - Şəhid anaları haqqında bu sözləri deyə bilmərik. Çünki, bizim azad yaşamağımız üçün canlarından olan igidlərimizi göz yaşları tökmədən anmaq nəinki analara, bizlərin hər birimizə ağırdır. Şəhidlər qəlblərimizdə daim yaşayacaqlar, əziz analar! Şəhidlər Azərbaycan xalqının ölməz tarixi, gələcək nəsillərə örnək, igidlik rəmzidir. Şəhidlik zirvəsinə çatan insanlar heç vaxt unudulmaz!

Ölüm əslində yoxluq və heçlik deyil. Əbədi diyara səfərdir. Əbədi diyara səfərdən sonra çoxları çox az müddətlik də olsa dünyaya yenidən qayıtmaq və xeyirxah, saleh əməllər işləmək istəyəcəklər. Ancaq şəhidlər yenidən dünyaya qayıdaraq bir daha şəhid olmağı arzula-yacaqlar.

Bu məqaləmdə ölməz, qəlblərimizdə həmişə yaşayacaq, cəbhələrdə hünərlə vuruşan cəsarət nümayiş etdirən şəhid olmuş əsgərlərdən biri, Zaqatala rayon Muxax kəndindən olan Rəvan İsmayıl oğlu Nurayev haqqında danışmaq istəyirəm. Rəvan Nurayev 1997-ci ilin 3 aprel günündə Zaqatala rayon Muxax kəndində dünyaya göz açmışdı. Rəvan ailənin tək oğul övladı idi. Hələ uşaq

ikən 2 yaşlarında atası İsmayıl kişi dünyasını dəyişmişdi. Anası Həvva xanım Nurayeva həyat yoldaşını itirdikdən sonra Muxax kəndində övladlarını, əziyyətlə, çətinliklə boya-başa çatdırmışdır. Uşaqları kimsənin qazanına, çörəyinə göz dikməyə qoymamışdı. Həvva xanımın min bir əziyyətlə saxladığı uşaqların aclığından, toxluğundan kimsənin xəbəri olmazdı. Bunu artıq Muxax kəndinin bütün əhalisi bilir ki, Həvva xanım Nurayeva mərd və cəsur, əməksevər bir qadındır.

*Bütün ömrün boyu bizlərə yandın,
Ruhuya çataraq kamın almadın.
Ruhunda ağlayır, mənin ay ana,
Mən səni son dəfə görə bilmədim.*

Rəvan oxuduğu məktəbdə müəllim kollektivinin hörmətini qazanmış, sevimli şagird olmuşdur. Böyükdən kiçiyə istər sinif yoldaşları, istərsə qonşular Rəvana hörmət bəsləyirdilər. Çünki o, bu hörmətə öz tərbiyəsi ilə çatmışdır. Azərbaycan torpaqlarının işğal altında olması, vətənimizin başqa igid oğulları kimi Rəvanı da narahat edirdi. Rəvan Nurayev doğma ana yurdumuzu, torpaqlarımızı, düşmənlə tapdağı altından azad edilməsi uğrunda Azərbaycan, Vətən üçün igidlik göstərərək şəhid olmuş qardaşlarının qanını yağı düşməndən almaq üçün mərdliklə vuruşmağa and içmişdir.

2015-ci ilin aprel ayında Zaqatala rayonundan həqiqi hərbi xidmətə çağırılmışdır. Rəvan digər əsgər yoldaşları kimi qorxu bilməz döyüşçü idi. 2016-cı

il aprelin 1-dən 2-nə keçən gecədən başlayaraq Azərbaycan və Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin Qondarma Dağlıq-Qarabağ Respublikasının hərbi birləşmələri arasında hərbi münaqişə baş verdi. Aprel döyüşləri Dağlıq Qarabağda 1994-cü ildə atəşkəs haqqında saziş imzalandıqdan bəri ən şiddətli döyüş idi. Döyüşlər Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin qələbəsi ilə nəticələnmiş, Tərtər rayonunun Talış kəndi ətrafındakı yüksəkliklər və Seysulan kəndi, Cəbrayıl rayonunun Lələtəpə yüksəkliyi və Cocuq Mərcanlı, Goranboy rayonunun Güllüstan kəndi, Tərtər rayonunun Qazaxlar kəndi və Tərtər rayonunun Madaqiz kəndi istiqamətində yollar düşməndən azad olunmuşdur. Bu ağır döyüşlər zamanı böyük qəhrəmanlıq göstərən Vətən uğrunda Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin əsgəri Rəvan Nurayev 2016-cı ilin aprel ayında Azərbaycan-Ermənistan təmas

xətində baş verən atışma zamanı qəhrəmancasına şəhid oldu.

Rəvan Nurayev ölümündən sonra göstərdiyi qəhrəmanlığa görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə "Hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə" III dərəcəli medalı ilə təltif edildi. Onun layiq olduğu "Hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə" 3-cü dərəcəli medalı ailə üzvlərinə təqdim olundu.

Rəvan Zaqatalanın Muxax kəndinin deyil, bütöv Azərbaycanın oğludur. Bunu artıq Muxax kəndinin məktəbliləri bilirərsə, deməli, şahidi olduqları tarix dərslərini gələcək nəsillərə söyləyəcəklər. 2-5 aprel tarixini dastana çevirən xalqın əbədi yaddaşına yazılıblar - Azərbaycan torpaqlarının azadlığı uğrunda canından keçən bütün şəhidlərimiz kimi! Aprelin 3-ü Rəvan Nurayev ömrünün 19-cu baharında, elə doğum günündə doğulduğu Zaqatala rayonunun Muxax kəndində son mənzilə yola salındı. Dəfn mərasiminə minlərlə rayon sakini ilə yanaşı, şəhidin qulluq etdiyi hərbi hissənin əsgərləri və zabidləri də qatıldı. Dəfn mərasiminin sonunda yaylım atəşi açıldı və əsgər Rəvan Nurayev uğrunda şəhid olduğu torpağa tapşırıldı. Ruhun şad olsun şəhid övladımız.

Şəhidlər Tanrının mələkləridir!
Şəhidlər ölməyib, ölməzdi onlar!
Xalqına azadlıq vermək üçün siz,
Şəhidlik qazanıb şəhid oldunuz!

Cavadova Təranə
AMEA-nın M. Fuzuli adına
Əlyazmalar İnstitutunun
baş bibliografi

Allah rəhmət eləsin

Respublika Veteranlar Təşkilatının Rəyasət Heyəti Bərdə rayon İcra Hakimiyyətini Başçısının müavini Fəqət Şadlinskaya atası

Nəcəf Abdullayevin
vəfatından kədərləndiyini bildirir, ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Astara rayon Veteranlar Təşkilatı Böyük Vətən Müharibəsi iştirakçısı
Seyfullayev Mircahangir Şahbaz oğlunun
vəfatından kədərləndiyini bildirir, ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

İsmayilli rayon Veteranlar Təşkilatı Böyük Vətən müharibəsi iştirakçısı
Əsədov Oruc Cəmil oğlunun
vəfatından kədərləndiyini bildirir, ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Əziz oxucular, "Azərbaycan Veterani" qəzeti üçün abunə yazıla bilərsiniz!

Qəzetimizə abunə olmaq üçün:
Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC-nin Səhəbil filialı
Hesab nömrəsi AZ33İBAZ38090019442437115209
6 aylıq abunə haqqı - 7.5 AZN, 1 illik abunə haqqı - 15 AZN

Qeyd: Əziz və hörmətli oxucular, "Azərbaycan Veterani" qəzetinə abunə olmaq üçün "Azərmetbuatyayımı" ASC şöbələrinə, poçtlara, Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatına və Təşkilatın rayon şöbələrinə müraciət edə bilərsiniz.

Əlaqə telefonları: (012) 440- 21-08 (012) 497- 63-58 (111)

Baş redaktor
Ülvi İBRAHİMLİ

Məsul katib
Şəhla QARAYEVA

Qəzet Ədliyyə
Nazirliyində
qeydiyyatda alınıb.
Təsisçi: Azərbaycan
Respublikası
Veteranlar
Təşkilatının Rəyasət
Heyəti

"Azərbaycan
Veterani" qəzeti.
VÖEN:
1701285981
verilmə tarixi -
23.11.2011

Ünvan: Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu,
Kaveroçkin küçəsi, 34
Əlaqə telefonu: 012 440-21-08
e-mail: az.veteran@mail.ru
Dövlət qeydiyyat nömrəsi - 3486
Dövlət qeydiyyat tarixi -
19.10.2011

Qəzet ayda iki dəfə "Azərbaycan Veterani"
qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılır,
səhifələrin və "Veteran Nəşriyyatı"
mətbəəsində nəşr olunur.

Qiyməti 60 qəpik
Tiraj: 1290